

[Jefsen Christensen.]

male Samhandel med Lande, som Tyskland eventuelt maatte være kommet i Krig med.

Den samme gode Vilje, der gjorde det muligt at finde et Ordvalg i Undertegnelsesprotokollen vedrørende Stk. 2 i Artikel 1, som virker gensidig tilfredsstillende, er udvist under Forhandlingerne om den endelige Affattelse af Artikel 2.

Som en af dem, der har haft Lejlighed til at følge Sagens Udvikling gennem Forhandlingerne i det udenrigspolitiske Nævn, kan jeg da fastslaa, at to frie og selvstændige Stater har mødt hinanden i aaben Forhandling om den foreliggende Sag, og at der er naaet et Resultat, som jeg paa mit Partis Vegne kan anbefale det høje Tings Medlemmer at stemme for.

Jeg vil slutte med at udtale Tilfredshed med, at de Haab, vi knyttede til Afslutningen af den Forligs- og Voldgiftstraktat, der var til Behandling her i Tinget den 9. November 1926 om, at det i Fremtiden skulde lykkes de to Nationer at ordne deres gensidige Forhold til hinanden gennem fredelig Forhandling, ikke er blevet beskæmmet, selv i en saa spændt og urolig Tid som den, vi nu lever i. Der er ogsaa Grund til at nævne, at selve det Forslag, som vi nu behandler, hører til de Aftaler, der maa gøres til Genstand for Forligs- og Voldgiftsbehandling i Henhold til Beslutningen af 1926, dersom Uenighed om Aftalens Fortolkning maatte opstaa. Deri ligger en Slags Videreførelse af de i 1926 trufne Aftaler gennem det foreliggende Forslag, som Parterne gensidig kan være tilfredse med.

Jeg skal med disse Bemærkninger anbefale det høje Ting at give det foreliggende Forslag sin Tilslutning.

Hendriksen: Det Forslag til Rigsdagsbeslutning, der nu er til Behandling i dette høje Ting, og som drejer sig om Afslutningen af en dansk-tysk Ikke-Angrebstraktat, har, som ventelig var, givet Anledning til en ret udførlig Debat i det andet høje Ting. Under denne Debat har mit Partis Ordfører givet Udtryk for Det konservative Folkepartis Syn paa de Spørgsmaal, Traktaten omhandler, og jeg kan derfor, idet jeg henviser til disse Udtalelser, fatte mig i Korthed.

Mit Parti beklager levende, at det ikke har været muligt at naa frem til et fælles nordisk Standpunkt. Selv om det glædeligvis og formentlig ogsaa selvfølgelig er fastslaaet, at en fælles nordisk, upartisk neutral Holdning er urokelig, og selv om man i de tre andre nordiske Lande billiger og værd-

sætter, som den højtærede Udenrigsminister sagde i Gaar i det andet høje Ting, Danmarks Særstandpunkt, finder vi det alligevel uheldigt, at de fire nordiske Lande ikke helt er paa Linie i et for Norden og for Samarbejdet i Norden saa vigtigt Spørgsmaal som det foreliggende. Vi har da ogsaa næret Bekymring for, at Danmarks Særstandpunkt skulde medføre Vanskeligheder for et fortsat og forhaabentlig i Fremtiden endnu intimere Samarbejde mellem de nordiske Lande end det, der hidtil har fundet Sted. Derfor glædede det mig i Gaar at høre den højtærede Udenrigsminister under Debatten i det andet høje Ting og i Dag i dette høje Ting klart og tydeligt fastslaa, at Danmarks Særstandpunkt ikke betød nogen Svækkelse af det nordiske Samarbejde. Den højtærede Udenrigsminister skulde jo have et førstehaands Kendskab til Stemningerne inden for ledende Kredse i de andre nordiske Lande, og jeg lægger derfor megen Vægt paa denne Udtalelse. Jeg haaber, den er i Overensstemmelse med de faktiske Forhold, og at den vil kunne staa for en nærmere Prøvelse.

Jeg vil gerne i Anledning af Bemærkningen i Undertegnelsesprotokollen om, at det ikke vil være at betragte som en utilladelig Støtte, naar under en Konflikt den normale Vareudveksling og Varetransit fortsættes mellem den ikke i Konflikten deltagende kontraherende Part og en tredje Magt, spørge den højtærede Udenrigsminister om, hvorledes Udtrykkene „normale Vareudveksling og Varetransit“ skal forstås. Under en eventuel Krig maa man vel regne med andre Varepriser end Fredspriser, og det er derfor af Interesse at faa oplyst, om normal Vareudveksling betyder Vareudveksling til normal Pengeværdi eller Vareudveksling af normal Varemængde. Jeg tror, den højtærede Udenrigsminister vil give mig Ret i, at Fortolkningen af disse Udtryk i paakommende Tilfælde kan faa en ikke ringe Betydning, og det forekommer mig derfor ønskeligt allerede nu, hvis det er muligt, at faa Klarhed over, hvad Udtrykkene dækker.

I øvrigt glædede det mig at høre den højtærede Udenrigsminister udtrykkeligt og med stor Styrke og Klarhed erklære, at ingen andre Aftaler af nogen Art var truffet mellem os og det tyske Rige, og at man overhovedet ikke under Forhandlingerne havde drøftet andre Spørgsmaal end dem, der direkte omtales i Traktaten. Jeg havde heller ikke ventet andet, men det var godt, at Klarhed og absolut Klarhed skabtes paa dette Omraade. En streng upartisk Neutra-